

16.
Yüzyıl
16th
Century

Sahn-ı Semân'dan
Dârülfünûn'a
Osmanlı'da İlim ve
Fikir Dünyası

Âlimler, Müesseseler ve Fikri Eserler

Ottoman
Scholarship from
Sahn-ı Semân
to Dârülfünûn

Scholars, Institutions and Intellectual Products

19-20 Aralık 2015
19th-20th of December 2015
Zeytinburnu
Kültür ve Sanat Merkezi

**ZEYTİNBURNU
BELEDİYESİ**
zeytinburnu.bel.tr | 444 1984

PROGRAM

19 Aralık 2015 Cumartesi

Saat: 09:30 - 10:00
Protokol Konuşmaları

12:55 - 14:30 Ara

Saat: 10:00 - 11:20 Açılış Paneli Osmanlı Düşüncesini Anlamak

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Mahmut Ak / *İstanbul Üniversitesi Rektörü*

Prof. Dr. Ömer Mahir Alper / *İstanbul Ü. İlahiyat Fak.*

16. Yüzyılda Osmanlı Düşüncesi:

Kemalpaşazâde Bağlamında Bazı Mülâhazalar

Prof. Dr. Şükrü Özen / *İstanbul Ü. İlahiyat Fak.*

16. Yüzyıl Osmanlı Hukukunun Kaynakları

Doç. Dr. Ömer Türker / *Marmara Ü. İlahiyat Fak.*

16. Yüzyılı İslâm Felsefe Geleneğine Eklemelemler

Dr. Himmet Taşkömür / *Harvard Ü.*

16. Yüzyıl Osmanlı Kültür ve Düşünce Hayatı Üzerine Bazı Gözlemler

11:20 - 11:35 Ara

Saat: 11:35 - 12:55 Birinci Oturum 16. Yüzyılda Osmanlı'da Bilim

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu /
İstanbul Medeniyet Ü. Edebiyat Fak.

Prof. Dr. Robert Harry Van Gent /
University of Utrecht Department of Mathematics

Doğu ve Batı'da Rasat: Tycho Brahe ile Takiyuddîn'in Aletlerinin ve Rasat Tekniklerinin Bir Mukayesesi

Prof. Dr. Tuncay Zorlu /
İstanbul Teknik Ü. Fen- Edebiyat Fak.

Tıp Bilgisinin Dolaşımı Açısından Süleymaniye Tıp Medresesi ve Dârüşşifâsı

Hüseyin Şen / *History and Philosophy of the Sciences
and the Humanities Utrecht University*

Takiyuddîn İbn Ma'ruf ve Gözlemleri

Prof. Dr. Amir Pasic / *IRCI CA*

16. Yüzyıl Osmanlı Kültürünün Mimariye Yansımaları: Bosna Örneği

Saat: 14:30 - 15:30 İkinci Oturum

Tefsir-Hadis

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Raşit Küçük / *İSAM Başkanı*

Yrd. Doç. Dr. Mesut Kaya / *Şırnak Ü. İlahiyat Fak.*
**Osmanlı'da Entelektüel Dinamizm ve Haşiye
Yazıcılığı: Taşköprüzâde'nin Keşşaf Haşiyesi
Örneği**

Doç. Dr. İbrahim Kutluay /
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İslâmî İlimler Fak.

16. Yüzyılda Sahn-ı Seman Medreselerinde

Hadis İlminin Yeri

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Efendioğlu /

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

16. Yüzyıl Osmanlı Yönetiminde Sahabe ve

Ehl-i Beyt Hassasiyeti

15:30 - 15:45 Ara

Saat: 15:45 - 17:05 Üçüncü Oturum

Fıkıh

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. İbrahim Kafı Dönmez
29 Mayıs Ü. Rektörü

Prof. Dr. Yunus Apaydın / *Erciyes Ü. İlahiyat Fak.*
**Kemalpaşazade'nin Tabakatu'l-Fukahası
Neyi Anlatıyor?**

Prof. Dr. Fikret Karcıç / *The University of Sarajevo*
**Hanefi Mezhebi Bosna'ya Nasıl Geldi? Hasan
Kafi Akhisari'nin Silsilesi Üzerine Bir Yorum**

Doç. Dr. Süleyman Kaya / *Sakarya Ü. İlahiyat Fak.*
**Ebussuud Efendi'nin Fetvalarını Doğru
Anlamaya Doğru**

Araş. Gör. Hatice Kübra Kahya /
İstanbul Ü. İlahiyat Fak.

Emr-i Sultani ile: Osmanlı Devleti'nde İstibdal Tartışmaları

17:05 - 17:20 Ara

19 Aralık 2015 Cumartesi

Saat: 17:20 - 18:20 **Dördüncü Oturum**

Dil Bilimleri

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Abdurrahman Özdemir /
Yalova Ü. İslâmi İlimler Fak. Dekanı

Araş. Gör. Timur Aşkan / Dokuz Eylül Ü. İlahiyat Fak.

Yusuf b. Hüseyin el-Kirmastî ve Usulü'l-İstilahatî'l-Beyaniyye Adlı Risalesi

Yrd. Doç. Dr. Mücahit Küçükşanlı /
Necmettin Erbakan Ü. İlahiyat Fak.

Dr. İbrahim Fidan / Ankara Ü. İlahiyat Fak.

16. Yüzyıl Osmanlısında Arap Dili ve Belâgatı Çalışmalarına Genel Bir Bakış

Dr. Amina Şiljak Jesenković / Saraybosna Üniversitesi
16. Yüzyıl Rumelisinde Osmanlı Edebiyatı: Şairin Dünyası

Saat: 17:20 - 18:20

Tarih-Eğitim

Oturum Başkanı:

Doç. Dr. Ömer Türker / Marmara Ü. İlahiyat Fak.

Yrd. Doç. Dr. Yasin Meral / Ankara Ü. İlahiyat Fak.

Yahudi Kadın Matbaacı Dona Reyna Nasi ve Ortaköy'deki Matbaasında Basılan Eserler

Doç. Dr. Muhammad Thalci / Yarmuk Üniversitesi
Bir Arap Eğitimi Gözyle Süleymaniye Medreselerinde Eğitim

Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan /
Necmettin Erbakan Ü. İlahiyat Fak.

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'nin Dünyaya Örnek Eğitim Müessesesi: Enderun Mektebi, Ehl-i Hiref, Mücellidân Bölüğü ve 16. Yüzyıl Osmanlı Cildciliği

20 Aralık 2015 Pazar

Saat: 10:00 - 11:00 **Beşinci Oturum**

Kelâm-Felsefe

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. İsmail Kara / Marmara Ü. İlahiyat Fak.

Yrd. Doç. Dr. Hakan Coşar /
Kırgızistan Türkiye Manas Ü. İlahiyat Fak.

Osmanlı Düşüncesi 16. Yüzyıl Felsefe Metinleri: Kadi Mir'in Şerhu Hidayeti'l-Hikme Örneği

Yrd. Doç. Dr. Necmi Derin / Dicle Ü. İlahiyat Fak.

Taşköprülüzâde'de Zihni Varlık Meselesi

Prof. Dr. Ekrem Demirli / İstanbul Ü. İlahiyat Fak.

16. Yüzyılda Metafizik ve Ahlâk

11:00 - 11:10 Ara

Saat: 11:10 - 12:10 **Altıncı Oturum**

Tasavvuf-Metafizik

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç / Marmara Ü. İlahiyat Fak.

Dr. Hacı Bayram Başer / Yalova Ü. İslâmi Bilimler Fak.

Tasavvufta Savunmacı Söyleme Dönüş: Sofyalı Bali Efendi Örneği

Dr. Mykhalov Yakubovych /
The National University of Ostroh Academy

Osmanlı Ulema Ağlarında Kırmızı Süfiler: İbrahim el-Kırımı Örneği

Doç. Dr. Semih Ceyhan / Marmara Ü. İlahiyat Fak.

Köstendilli Ali Alâeddin el-Halveti ve Telvihât-i Sübhâniyye Adlı Eseri

12:10 - 13:30 Ara

Saat: 13:30 - 14:30 **Yedinci Oturum**

Tarih-Eğitim

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Erol Özvar / Marmara Ü. İktisat Fak.

Prof. Dr. Zeynep Tarım / İstanbul Ü. Edebiyat Fak.
Osmanlı Devlet ve Saray Teşrifatında Ulema Tasvirleri

Doç. Dr. Nesim Doru / Mardin Artuklu Ü. Edebiyat Fak.
16. Yüzyıl Osmanlı-Kürt İlişkilerinin Kürt Medreselerine Etkisi

Doç. Dr. Vecihi Sönmez /
YY.Ü. Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürü
Şerehan el-Bitlisi ve Şerefnamesi

14:30 - 14:40 Ara

Saat: 14:40 - 15:40 **Sekizinci Oturum**

Tarih-Hukuk

Oturum Başkanı:

Dr. Himmet Taşkömür / Harvard Ü.

Prof. Dr. Vejdi Bilgin / Uludağ Ü. İlahiyat Fak.

16. Yüzyıl Fetvaları Çerçevesinde Toplumsal Olgulara Yaklaşım Açısından Müftülerin Tipolojik Analizi

Araş. Gör. Kübra Nugay / Marmara Ü. İlahiyat Fak.
16. Yüzyıl Hukuk – Siyaset İlişkisi: Kahvehane Örneği

Yrd. Doç. Dr. Emine Arslan / Kırklareli Ü. İlahiyat Fak.
Müeyyездe Abdurrahman Efendi'nin Fetva Mecmuası ve Kaynaklarının Değerlendirilmesi

15:40 - 15:50 Ara

Saat: 15:50 - 16:30

Kapanış Oturumu

Prof. Dr. Mürteza Bedir (Başkan) /
İstanbul Ü. İlahiyat Fak.

Prof. Dr. Ekrem Demirli / İstanbul Ü. İlahiyat Fak.

Doç. Dr. Ömer Türker / Marmara Ü. İlahiyat Fak.

Doç. Dr. Ahmet Hamdi Furt / İstanbul Ü. İlahiyat Fak.

Yrd. Doç. Dr. Mustakim Arıcı / İstanbul Ü. İlahiyat Fak.